

شورای سیاستگذاری حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان:

روش شناسی علامه طباطبایی در تفسیر المیزان

استاد راهنما:

جناب حجت الاسلام والمسلمین فتحي

استاد مشاور:

جناب آقای استاد برقی کار

نگارنده:

راضیه دهقانی

پاییز ۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاست‌گذاری حوزه علمیّه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان:

روش‌شناسی علامه طباطبایی در تفسیر المیزان

استاد راهنما:

جناب حجت الاسلام والمسلمین فتحی

استاد مشاور:

جناب استاد برقی کار

نگارنده:

راضیه دهقانی

پاییز ۹۴

تحميديه

الحمد لله الذى لا يبلغ مدحته القائلون و لا يحصى نعمائه العادون ولا يُؤدّى حقّه المجتهدون
الذى لا يدركه بعدالهمم لا يناله غوص الفطن الذى ليس لصفته حد محدود و لا نعمت موجود و لا
وقت معدود و لا أجل ممدود فطر الخلائق بقدرته و نشر الرياح برحمته و وتد بالصّخور ميدان
أرضه.

تقدیم به

پیشگاه سرور عالم بشریت و یگانه منجی آقامان صاحب الزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و تمامی علمای بزرگ شیعه که سعی در نشر معارف اسلامی در حوزه تفسیری و اعتقادی داشته اند.

منابع

*قرآن کریم

- ۱- ابن فارس احمد، ترتیب مقایس اللغه، چاپ اول، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۷.
- ۲- ابن منظور، ابوالفضل جمال الدین محمد بن مکرم، لسان العرب، چاپ اول، بیروت: دار الاحیاء التراث، ۱۴۰۸ ق.
- ۳- اوسی، علی، روش شناسی علامه طباطبائی در المیزان، ترجمه سید حسین جلیلی، قم: مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۰.
- ۴- ایزدی مبارکه، کامران، شروط و آداب تفسیر و مفسر، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۶.
- ۵- بابایی، علی اکبر، مکاتب تفسیری، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۰.
- ۶- بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، بنیاد بعثت - تهران، چاپ اول، ۱۴۱۶ ق.
- ۷- جلیلی سنزیقی، سید هدایت، پژوهشی در تفسیر پژوهی قرآن، تهران: نشر سخن، ۱۳۹۰.
- ۸- جوهری، اسماعیل بن حماد، تاج اللغة و صحاح العربیه، محقق: احمد عبد الغفور عطار، تهران: امیری، ۱۳۶۸.
- ۹- حسینی تهرانی، سید محمد حسین، نور ملکوت قرآن، چاپ: دوم، مشهد: انتشارات نور ملکوت قرآن، ۱۴۲۱.
- ۱۰- حیدری فر، مجید، مهندسی فهم و تفسیر قرآن، قم: بوستان کتاب، ۱۳۹۱.
- ۱۱- خرقانی، قدرت الله، آشنایی با تفسیر و روشهای تفسیری، قزوین: حدیث امروز، ۱۳۸۱.
- ۱۲- راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین، مفردات: قم. موسسه مطبوعاتی، بی تا.
- ۱۳- ربانی بیرجندی، محمد حسن، سبک شناسی مفسران، چاپ اول، قم: عترت، ۱۳۸۲.
- ۱۴- رجبی، محمود، روش تفسیر قرآن، چاپ چهارم، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۰.

- ۱۵- رضایی، محمد علی، روشها و گرایش های تفسیری، قم: جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۲.
- ۱۶- شاکر، محمد کاظم، مبانی و روشهای تفسیری، قم: نشر مرکزی جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۳.
- ۱۷- -----، روش های تأویل قرآن، قم: دفتر تبلیغات حوزه، ۱۳۷۶.
- ۱۸- شفیعیان، روح الله، روش تفسیر قرآن به قرآن از دیدگاه علامه طباطبایی، چاپ اول، تهران: انتشارات موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلامی، ۱۳۹۲.
- ۱۹- صفوی، سید محمد رضا، بازخوانی مبانی تفسیر قرآن، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۹۱.
- ۲۰- طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، محمد باقر موسوی همدانی، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۲۱- -----، قرآن در اسلام،
- ۲۲- طریحی، فخر الدین، مجمع البحرين، قم: المکتبه المرتضویه، بی تا،
- ۲۳- طیب حسین، سید محمود، چند معنایی در قرآن کریم، چاپ اول، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۸.
- ۲۴- علوی مهر، حسین، روشها و گرایش های تفسیری، چاپ اول، قم: انتشارات اسوه، ۱۳۸۱.
- ۲۵- -----، آشنایی با تفسیر قرآن، قم: نشر المصطفی، ۱۳۸۹.
- ۲۶- عمید زنجانی، عباسعلی، مبانی و روشهای تفسیر قرآن، چاپ اول، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۴.
- ۲۷- غلامی، ابوالفضل، آشنایی با تفاسیر مفسران، تهران: مرکز نمایندگی ولی فقیه در سپاه، ۱۳۷۹.
- ۲۸- فیومی، احمد بن محمد، مصباح المنیر، قم، داره الهجره، ۱۴۱۴ق،
- ۲۹- قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، تهران: دارالکتب الاسلامیه، بی تا.

۳۰- مودب، سید رضا، نزول قرآن و رویای هفت حرف، قم: دفتر تبلیغات حوزه علمیه، ۱۳۷۸.

۳۱- -----، روشهای تفسیر قرآن، قم: نشر اشراق، ۱۳۸۰.

۳۲- ناصح، علی احمد، اعتبار و کاربرد روایات تفسیری، قم: دفتر تبلیغات حوزه، ۱۳۸۷.

۳۳- نجار زادگان، فتح الله، رهیافتی به مکاتب تفسیری، قم: دانشکده اصول دین، ۱۳۸۷.

۳۴- نفیسی، شادی، عقلگرایی در تفاسیر قرن ۱۴، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹.

۳۵- -----، و دیگران، تفسیر قرآن (تاریخچه، اصول، روشها) تهران: کتابخانه دانش نامه اسلامی، ۱۳۸۸.

۳۶- -----، علامه طباطبایی و حدیث، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۴.

۳۷- نکونام، جعفر، درآمدی بر معنا شناسی قرآن، قم: دانشکده اصول دین، ۱۳۹۰.

- مقالات

۱- آقایی، سید علی، روش فهم و نقد حدیث در المیزان، نشریه اطلاع رسانی کتابداری کتاب ماه و دین، دیماه ۱۳۸۴، ش ۹۹.

۲- اوسی، علی، درباره المیزان، ترجمه بهاءالدین خرمشاهی، کیهان فرهنگی، ۱۳۶۸، ش ۶۸.

۳- ایزدی مبارکه، کامران، تأملاتی در میزان کارایی روش قرآن به قرآن، علوم انسانی، ۱۳۸۶، ش ۸۶.

۴- بابایی، علی اکبر، تأملی در دیدگاه و روش علامه طباطبایی در بهره گیری از روایات، نشریه قرآن و حدیث پژوهش دینی، پاییز ۱۳۷۴.

۵- ترابی، احمد، المیزان از نگاه اوج، نشریه قرآن و حدیث، بهار و تابستان ۱۳۷۶، شماره ۱۰ و ۹.

۶- جلیلی، سید هدایت، اسباب نزول در نظریه تفسیری طباطبایی، مطالعات تفسیری، ۱۳۹۰، ش ۷.

- ۷- ربانی، محمد حسن، جستارهای ادبی در المیزان، قرآن و حدیث، ۱۳۷۶، ش ۹ و ۱۰.
- ۸- ربیع نتاج، سید علی اکبر، کشف سیاق در کشف معانی قرآن از منظر مولف المیزان، نشریه علوم انسانی، ۱۳۸۵، ش ۷۲.
- ۹- رجبی، محمود، مفهوم شناسی تفسیر قرآن به قرآن از دیدگاه علامه، قرآن شناخت، ۱۳۸۷.
- ۱۰- -----، علامه طباطبایی و بررسی روایات قرآن، قرآن و حدیث، ۱۳۸۴، ش ۱۸.
- ۱۱- رضایی، محمد علی، مصاحبه علمی حدیث شناسی قواعد و معیارهای نقد، نشریه فلسفه و کلام، ۱۳۸۶، ش ۱۱.
- ۱۲- رضایی کرمانی، محمد علی، جایگاه سیاق در المیزان، قرآن و حدیث، ۱۳۷۶، ش ۹ و ۱۰.
- ۱۳- روش شناسی حدیث پژوهی در تفسیر المیزان، نشریه قرآن و حدیث، ۱۳۸۲، ش ۱۶۸.
- ۱۴- داوودی، غلامرضا، شیوه ها و سبکهای تفسیری علامه، ش ۶۰ و ۶۱.
- ۱۵- سبجانی تبریزی، جعفر، روش تفسیر از دیدگاه علامه طباطبایی، نشریه فلسفه، کلام و عرفان، ۱۳۸۰.
- ۱۶- ضیائی بیگدلی، محمدرضا، «متدولوژی حقوق بین الملل»، مجله پژوهش حقوق و سیاست، سال هفتم، شماره ۱۵ و ۱۶، ۱۳۸۴.
- ۱۷- علوی، سید ابراهیم، روش تفسیری علامه در المیزان، مشکات، ۱۳۷۲، ش ۳۸.
- ۱۸- عیسی زاده، نیکزاد، علوم قرآن مبانی فهم روایات تفسیری اهل بیت در المیزان، قرآن و حدیث، ۱۳۸۹، ش ۶۵.
- ۱۹- فتاحی زاده، فهیمه و رجب زاده، شیرین، نگرش علامه طباطبایی بر روایات ترتیب نزول، قرآن و حدیث، ۱۳۸۷، ش ۳.
- ۲۰- فراستخواه، مقصود، روشهای نقد حدیث در المیزان، نشریه فلسفه، کیهان اندیشه، ۱۳۷۱، ش ۴۴.

- ۲۱- فصیحی، علی، تفسیر المیزان و اسباب نزول، قرآن و حدیث، ۱۳۷۴، ش ۲.
- ۲۲- گلی، غلامرضا، مزایا و محاسن تفسیر قرآن، کتاب ماه و دین، ۱۳۸۱، ش ۶۱ و ۶۰.
- ۲۲- روش شناسی تفسیر المیزان، قرآن و حدیث، ۱۳۷۶، ش ۱۰ و ۹.
- ۲۳- مسعودی، محمد مهدی، قرآن و حدیث، ۱۳۷۶، ش ۱۰ و ۹.
- ۲۴- مهدوی راد، محمد علی، جایگاه المیزان در میان تفسیران، بینات، ۱۳۸۱، ش ۳۴.
- ۲۵- -----، کوششی در ابهام زدایی از روش علامه طباطبایی، کتاب ماه و دین، ۱۳۹۰، ش ۱۶۲.
- ۲۶- نفیسی، زهرا، علامه طباطبایی معیارهای فهم و نقد احادیث اسباب نزول، نشریه رشته حقوق، ۱۳۸۱، ش ۵۴.
- ۲۷- -----، عقل و علم در بیان المیزان، قرآن و حدیث، ۱۳۷۹، ش ۱۴.